

Силабус дисципліни (курсу)

«Центральні банки і монетарна політика»

Ступінь освіти: бакалавр
Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Посилання на курс у системі дистанційного навчання:

<http://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=286>

Семестр: 8 Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Тимків Андрій Олександрович,
науковий ступінь кандидат економічних наук
вчене звання

Контактна інформація: Тел. (097)701-79-19
e-mail: andriy_t@ukr.net

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	засвоєння теоретичних та організаційних засад функціонування центрального банку, як першого рівня банківської системи, а також, особливостей розробки і реалізації грошово-кредитної політики.
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	вступ до спеціальності «Фінанси», економічна теорія, гроші і кредит, фінанси, банківська справа
Методи навчання	Група словесних методів (лекція, пояснення, дискусія), група наочних методів (презентація, ілюстрація, демонстрація, побудова схем і діаграм)
Форма підсумкового контролю	Залік

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
ЗК05.	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
ЗК06.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК07.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК08.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
СК02.	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
СК03.	Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
СК04.	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
СК05.	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку
СК06.	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК07.	Здатність складати та аналізувати фінансову звітність
СК08.	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК10.	Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
ПР04.	Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
ПР05.	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
12	-	8		24	Змістовий модуль №1. Основні засади функціонування центрального банку	
4	-	2		6	ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків	Знати у чому полягає призначення і створення інституту центрального банку, форми організації центральних банків, функції центральних банків та операції центральних банків. Розуміти роль Національного банку України в

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						управлінні банківською системою країни. Вміти виокремлювати функції Національного банку України та принципи його діяльності.
2	-	2		6	ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу	Знати механізм емісійно-касового регулювання грошової маси. Розуміти організацію процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ. Вміти характеризувати готівковий обіг та проводити роботу з грошовими знаками національної валюти.
4	-	2		6	ТЕМА 3. Процес рефінансування банків	Знати сутність рефінансування та загальні вимоги Національного банку України до банків у разі його здійснення. Розуміти загальні умови та порядок проведення операцій з рефінансування, принципи і порядок проведення операцій РЕПО. Вміти формувати порядок проведення операцій Національного банку з депозитними сертифікатами та проведення операцій з купівлі (продажу) державних облігацій України.
2		2		6	Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи	Знати загальні вимоги щодо організації та регулювання платіжної системи. Розуміти функціонування системи електронних платежів (СЕП) Національного банку України. Вміти організувати роботу в системі термінових переказів (СТП) та національної платіжної системи «Український платіжний простір» (ПРОСТІР).
18	10	12		36	Змістовий модуль №2. Регулювання банківської системи України	
4	2	2		6	Тема 5. Регулювання діяльності банків	Знати сутність регулювання діяльності банків в Україні та процедуру створення та державної реєстрації банків. Розуміти порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій. Вміти визначати економічні нормативи регулювання діяльності банків, та характеризувати систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.
2	2	2		6	Тема 6. Банківський нагляд	Знати сутність та функції банківського нагляду Розуміти зміст дистанційного моніторингу в системі банківського нагляду, планування та порядок проведення інспекційних перевірок Вміти застосувати заходи впливу щодо порушення банками вимог банківського законодавства
2	2	2		6	Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду	Знати нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. Розуміти процедуру обслуговування внутрішнього боргу, обслуговування зовнішнього боргу. Вміти застосовувати порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
2	2	2		6	Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль	Знати суть і значення валютної політики, завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Розуміти валютне курсоутворення. Вміти застосовувати заходи щодо управління золотовалютними резервами та управління платіжним балансом в механізмі валютного регулювання.
4	2	2		6	Тема 9. Монетарна інструменти її реалізації та	Знати сутність монетарної політики та адміністративних інструментів монетарної політики. Розуміти зміст облікової ставки як інструменту монетарної політики. Вміти застосовувати норму обов'язкового резервування як інструмент монетарної політики та операції на відкритому ринку як інструмент монетарної політики.
4	2	2		6	ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	Знати структуру федеральної резервної системи США та системи європейських центральних банків. Розуміти діяльність Банку Англії, його напрями діяльності та функції, а також, Центральний банк Японії
30	10	20		60	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdі.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів першого (бакалаврського) рівня Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. За умови неповажної причини пропуску заняття, оцінка за завдання буде знижена. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до отримання заліку – форма підсумкового контролю рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі оцінювання

	усіх складових поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Залікова оцінка	Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою і відображається як підсумкова (рейтингова) оцінка з дисципліни з врахуванням оцінок за змістові модулі з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	Не зараховано
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Центральні банки і монетарна політика»:

Залік

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %				40 %				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	...	T10	

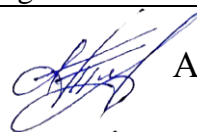
Інформаційне забезпечення курсу:

<p>Нормативно-правова база</p>	<p>Господарський Кодекс України : за станом на 12 жовтня 2018 р. Верховна Рада України / Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2018. №18, 19-20,21-22. 655 с.</p> <p>Закон України «Про Національний банк України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text</p> <p>Закон України «Про банки і банківську діяльність» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text</p> <p>Закон України «Про валюту і валютне регулювання» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text</p> <p>Про затвердження Правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0134500-18#Text</p>
<p>Основна література</p>	<p>Благун І. І. Банківська система України в умовах турбулентності фінансового ринку: теорія, методологія, практика : монографія / І. І. Благун; ДВНЗ «Прикарпат. держ. ун-т імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарп. нац. ун-т імені Василя Стефаника», 2020. 363 с.</p> <p>Адамик Б. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підруч. 2-ге видання, доп. і переробл. Київ: Кондор, 2011. 416 с.</p> <p>Волкова В. В., Волкова Н. І. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Центральний банк і грошово-кредитна політика». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 120 с.</p> <p>Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : навч. посіб. / С.В. Глущенко. Київ : НаУКМА, 2017. 63 с.</p> <p>Мороз А. М. Центральний банк та грошово-кредитна політика : підруч. / за ред. А. М. Мороза та М. Ф. Пуховкіної. Київ: КНЕУ, 2015. 556 с.</p> <p>Пуховкіна М. Ф., Остапшин Т. П., Білошапка В. С. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2010.</p> <p>Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посіб. / за ред. Косової Т.Д., Папаїки О.О. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 328 с.</p> <p>Центральний банк і грошово-кредитна політика : підруч. / А.В. Сілакова, Г.І. Лановська, Н.І. Климаш, [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2015. 224 с.</p> <p>Центральний банк та грошово-кредитна політика. Опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Горошанська О.О. Харків: ХДУХТ, 2020. 74 с.</p> <p>Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посіб. / за ред. Т. Д. Косової, О. О. Папаїки. Київ. Центр навчальної літератури, 2011. 328 с.</p>
<p>Додаткова література</p>	<p>Банківська система : навч. посіб. / Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко Левада, Т.О. Журавльова; за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.</p> <p>Вдовенко Л.О., Мороз К.М., Ковальчук Т.В. Грошово-кредитна політика НБУ та її вплив на банківську діяльність. Інфраструктура ринку. 2019. № 35 с.</p> <p>Грубляк О.М., Шкрумеляк Н.І. Економічна сутність та основні проблеми грошово-кредитної політики НБУ в сучасних умовах. Молодий вчений. 2018. Вип. 10(62). С. 765-769.</p> <p>Гудзовата О.О. Чинники та функціональні особливості розвитку грошово-кредитної сфери в контексті формування системних характеристик фінансової безпеки держави. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2017. Вип. 26(2). С. 83-87.</p> <p>Коваленко В.В. Грошово-кредитна політика та її вплив на подолання структурних дисбалансів економіки України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 12. С. 445-449.</p> <p>Королук Т. О. Роль монетарної політики у забезпеченні національної безпеки України. Економіка та держава. 2019. №6. С. 36-40. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2019/9.pdf.</p>

	<p>Леоновіч Т. Стандарти банківського нагляду «Базель 3» в умовах фінансової кризи. Економічний аналіз. 2013 рік. Вип. 12. Част. 2. С. 59-65.</p> <p>Лисенко Ж.П. Рівень впливу політики НБУ на стан грошово-кредитного ринку України та можливі шляхи її покращення, зважаючи на досвід закордонних країн. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2016. Вип. 18. Ч. 1. С. 174–180.</p> <p>Полях С.С. Ефективність механізму рефінансування в умовах кризи банківської системи. Фінансовий простір. 2016. № 2(22). С. 24-33.</p>
Репозитарій НРЗВО «КПДІ»	
Інтернет-ресурси	<p>Офіційний сайт НБУ. URL: https://bank.gov.ua/</p> <p>Довідник банків України. URL: https://data.gov.ua/dataset/962846a2-4c2e-4483-84da-f024e3be6435</p> <p>Федеральна резервна система. URL: https://www.federalreserve.gov/</p> <p>Європейський центральний банк. URL: https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html</p> <p>Банк Англії. URL: https://www.bankofengland.co.uk/</p>

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія

Андрій ТИМКІВ

Андрій ТИМКІВ